GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din 2026

Chișinău

Pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind Arcul de Triumf)

În temeiul art. 13 lit. f) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 142-148, art. 279), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂŞTE:

1. În anexa nr. 10 la Hotărârea Guvernului nr. 351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 129-131, art. 1072), cu modificările ulterioare:

1.1. poziția 1 va avea următorul cuprins:

„1.	Construcție, număr cadastral 0100520229.01	mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 153	278,6/1	Instituția Publică Oficiul Național de Dezvoltare a Culturii”;

1.2. se completează cu poziția 263^1, cu următorul cuprins:

„263^1.	Construcție, număr cadastral 01005190247.01	mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt	131,2/1	Ministerul Culturii”.

2. Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 161/2019 cu privire la aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 108-110, art. 215), cu modificările ulterioare, se completează cu poziția 8929 cu următorul cuprins:

„8929.	Teren destinat ocrotirii naturii și al bunurilor de patrimoniu cultural, teren al bunurilor de patrimoniu cultural	mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt	01005190247	0,0151”.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru **VASILE TOFAN**

Contrasemnează:

Ministrul culturii Dan Suruceanu

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind Arcul de Triumf)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind Arcul de Triumf) este elaborat de Ministerul Culturii.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului Actului normativ

2.1. *Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ*

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind Arcul de Triumf) este elaborat în temeiul art. 13 lit. f) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 142-148, art.279).

2.2. *Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.*

Prezentul proiect de hotărâre de Guvern are ca scop aprobarea listei bunurilor imobile proprietate a statului din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt în temeiul art. 13 lit. f) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

La 05 mai 2026 prin Ordinul nr. 213, Ministerul Culturii a instituit Comisia de inventariere a Porților Sfinte (Arcul de Triumf), parte componentă a monumentului ocrotit Porțile Sfinte și Scuarul, înscris la poziția 2, a doua subpoziție (Zona de Centru, Municipiul Chișinău) din Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

La 11 mai 2026, prin scrisoarea nr. 05/2-09/1395 din 11 mai 2026, Ministerul Culturii a solicitat Agenției Proprietății Publice instituirea Comisiei de delimitare a bunurilor imobile proprietate a statului din administrarea Ministerului Culturii, din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt.

La 22 iunie 2026, prin Ordinul nr. 222, Agenția Proprietății Publice a instituit comisia de delimitare în mod selectiv a construcției proprietate publică de stat, amplasată în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, din administrarea Ministerului Culturii (Arcul de Triumf).

La 03 august 2026 au fost recepționate lucrările cadastrale efectuate de Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului în privința terenului cu nr. cadastral 01005190247 și a construcției amplasate pe acesta cu numărul cadastral 01005190247.01, din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt (Aviz de recepție nr. 0100/26/725121 din 03 august 2026).

La 07 august 2026, Întreprinderea de Stat Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului, a predat Ministerului Culturii materialele de delimitare a terenului cu nr. cadastral 01005190247 și a construcției amplasate pe acesta, din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt.

Potrivit materialelor de delimitare pentru terenul cu numărul 01005190247 a fot determinată suprafața de 0,0151 ha, iar pentru construcția Arcului de Triumf cu numărul cadastral 01005190247.01 a fost determinată suprafața de 131,2 m^2. Precizăm că suprafața terenului cu numărul 01005190247 a fost actualizată de către executantul lucrărilor de delimitare, fapt pentru care aceasta urmează a fi corectată și în Registrul bunurilor imobile în baza materialelor de delimitare recepționate de Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile.

Construcția cu numărul cadastral 01005190247.01 constituie parte componentă a monumentului ocrotit de stat - *Porțile Sfinte și Scuarul,* înscris la poziția nr.2, a doua subpoziție (Zona de Centru, Municipiul Chișinău) din Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

Pentru a finaliza procedura de delimitare în privința acestor bunuri imobile (proprietate a statului), în temeiul art. 13 lit. f) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, prin Hotărâre de Guvern urmează a fi aprobată lista acestor bunuri imobile.

În temeiul art. 22 alin.(2) lit. a) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, această Hotărâre de Guvern va constitui temei pentru înscrierea în Registrul bunurilor

imobile a informațiilor privind bunurile imobile delimitate, privind titularul dreptului de proprietate și a dreptului de administrare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pct. 1 din proiectul hotărârii de Guvern se referă la completarea Anexei nr. 10 a Hotărârii Guvernului nr. 351/2005 *cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile*, cu informații privind construcția Arcului de Triumf cu numărul cadastral 01005190247.01, delimitată drept proprietate publică a statului, domeniul public.

Totodată, în rezultatul acceptării propunerii Ministerului Finanțelor proiectul hotărîrii de Guvern a fost completat cu un subpunct care prevede actualizarea denumirii gestionarului construcției din mun. Chișinău, str. 31 august 1989, 153. Potrivit informațiilor din portalul informațional e-Cadastru, clădirea din mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 153 are numărul cadastral 0100520229.01 și suprafața de 278,6 m^2. Construcția cu numărul cadastral 0100520229.01 se află în gestiunea Instituției Publice Oficiul Național de Dezvoltare a Culturii, care în temeiul Hotărîrii Guvernului nr. 537/2024 și-a modifcat denumirea din „Instituția Publică Centrul Național de Educație prin Artă" în „Instituția Publică Oficiul Național de Dezvoltare a Culturii".

Pct. 2 din proiectul hotărârii de Guvern se referă la completarea Anexei nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 161/2019 *cu privire la aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului din administrarea Agenției Proprietății Publice*, cu informații privind terenul cu numărul cadastral 01005190247, aferent construcției Arcului de Triumf, delimitată drept proprietate publică a statului, domeniul public.

Conform **pct. 3** al proiectului, data intrării în vigoare a hotărârii de Guvern se propune a fi data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, fiind dictată de necesitatea inițierii cât mai urgente a procedurii de înscriere, în registrul bunurilor imobile, a dreptului de proprietate al statului precum și al dreptului de administrare al Ministerului Culturi în privința construcției cu numărul cadastral 01005190247.01.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul hotărârii de Guvern va avea impact pozitiv asupra sectorului public, or, Arcul de Triumf va fi înregistrat corespunzător în registrul bunurilor imobile.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prezentului proiect nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. Menționăm că pentru înscrierea Arcului de Trumf în registrul bunurilor imobile și a drepturilor asupra acestuia, Ministerul Culturii va utiliza mijloacele financiare în cuantum de 1 000 (o mie) lei, planificate în acest sens.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Anunțul privind inițierea procedurii de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern este plasat pe pagina web oficială a ministerului (www.mc.gov.md), secțiunea – Transparența decizională și pe site-ul particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/17836). Proiectul a fost avizat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Finanțelor, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru și Agenția Proprietății Publice. Propunerile și obiecțiile participanților la procedura de avizare precum și argumentele autorului proiectului pe marginea acestora au fost expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul a fost supus expertizei juridice la Ministerul Justiției (scrisoarea nr. 04/1-10021 din 03 septembrie 2026) și expertizei anticorupție la Centrul Național Anticorupție (Raport nr. EHG26/11830 din 03 septembrie 2026). Ministerul Justiției a recomandat ca, sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, să fie ajustate puntele 1-3 din proiectul Hotărârii Guvernului. Toate recomandările Ministerului Justiției au fost acceptate și integrate în proiect. Centrul Național Anticorupție a constatat că, în cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional, proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă și interesului public general.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Prezentul proiect de hotărâre se încadrează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită modificarea, abrogarea sau elaborarea unor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Prezenta hotărâre de Guvern va permite inițierea procedurii de înregistrare a drepturilor de proprietate ale statului în privința terenului cu numărul cadastral 01005190247 și în privința construcției cu numărul cadastral 01005190247.01, a dreptului de administrare al Ministerului Culturii în privința construcției cu numărul cadastral 01005190247.01 și a dreptului de administrare al Agenției Proprietății Publice în privința terenului cu numărul cadastral 01005190247.

Ministru **Dan SURUCEANU**

Ex. Vasile Secrieru, consultant juridic
Tel. 068269785

SINTEZA OBIECȚIILOR ȘI PROPUNERILOR

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (privind Arcul de Triumf).

<table>
<tr><th>Participantul la avizare/expertizare</th><th></th><th>Conținutul obiecției/propunerilor (recomandărilor)</th><th>Argumentarea Ministerului Educației și Cercetării</th></tr>
<tr><td colspan="4">AVIZARE</td></tr>
<tr><td>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova
(nr. 12-4701 din 14.08.2026)</td><td>1.</td><td>Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.</td><td>Se acceptă.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Agenția Proprietății Publice
(nr. 05-04-6108 din 10.08.2026)</td><td>2.1.</td><td>Punctul 2 din proiect se va expune în următoarea redacție:
„2. Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 161/2019 cu privire la aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului din administrarea Agenției Proprietății Publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 108-110, art. 215), cu modificările ulterioare, se completează cu poziția 8929 cu următorul cuprins:
<table>
<tr><td>8929</td><td>Teren destinat ocrotirii naturii și ale bunurilor de patrimoniu cultural</td><td>Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt</td><td>0100519.247</td><td>0,0151,,</td></tr>
</table>
Propunerea dată vine în contextul definitivării și promovării proiectului hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 161/2019 cu privire la aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului (număr unic 367/APP/2026), potrivit căruia ultima poziție din Anexa nr. 1 la HG nr. 161/2019 este 8928, precum și întru a menține formatul Anexei nr. 1, în care ultima coloană nu se regăsește.</td><td>Se acceptă.</td></tr>
<tr><td>2.2.</td><td>Totodată, se consideră necesară ajustarea de către autorul proiectului a notei de fundamentare, în vederea aducerii acesteia în concordanță cu situația actuală și cu conținutul proiectului propus spre promovare.</td><td>Se acceptă.</td></tr>
</table>

Ministerul Finanțelor (nr. 07/1-03/65/713 din 08.05.2026)	**3.1.**	Solicităm completarea ***Notei de fundamentare*** cu prezentarea documentelor care au stat la baza delimitării bunurilor, întrucât, deși art.22 alin.(2) lit. a) din Legea privind delimitarea proprietății publice nr.29/2018 stabilește că hotărârea Guvernului constituie temei pentru înscrierea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate și a dreptului de administrare, proiectul trebuie să permită verificarea concordanței dintre datele juridice și cele tehnice ale bunurilor propuse spre aprobare. În acest context, se constată că *suprafața terenului* cu nr. cadastral 0100519.247 indicată în proiect (0,0151 ha) *nu corespunde suprafeței înscrise în Registrul bunurilor imobile* (0,0122 ha), iar Nota de fundamentare nu conține explicații privind această diferență și nici nu indică documentele cadastrale care au stat la baza modificării suprafeței. Astfel, în vederea asigurării unei fundamentări complete a proiectului, se recomandă completarea Notei de fundamentare cu informații privind cauza modificării suprafeței și anexarea documentelor relevante (actul de delimitare, documentația cadastrală actualizată, procesul-verbal al comisiei de delimitare sau alte acte justificative).	**Se acceptă.** Pct.2.2. din Nota de Fundamentare a fost completat cu informații privind data recepției materialelor de delimitare ale terenului cu numărul cadastral 0100519.247. Totodată, în Nota de fundamentare s-a explicat cauza existenței unei diferențe dintre suprafața terenului cu numărul cadastral 0100519.247 înscrisă în Registrul bunurilor imobile și suprafața aceluiași teren indicată în materialele de delimitare selectivă elaborate de Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului.
	3.2.	Subsidiar, informăm că, în bugetul Ministerului Culturii pentru anul 2026 au fost aprobate alocații bugetare în volum de 5.000,0 mii lei, pentru pregătirea documentației tehnice și elaborarea studiului de fezabilitate a proiectului „Restaurarea Arcului de Triumf din Chișinău”. În acest sens, se propune completarea compartimentului 4.2 din Nota de fundamentare cu detalii financiare în acest sens	**Nu se acceptă.** Pentru implementarea proiectului Hotărârii de Guvern nu sunt necesare alte resurse bugetare decât pentru achitarea la cadastru a serviciilor de înregitrare a dreptului de proprietate al statului în privința Arcului de Triumf și a terenului aferetn”.
	3.3.	Adițional, atenționăm asupra necesității ajustării *denumirii persoanei juridice care gestionează bunul imobil* „Centrul Național de Educație prin Artă”, indicată la pct.1 din Anexa nr. 10 a Hotărârea Guvernului nr. 351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile. Menționăm că, I.P. „Centrul National de Educație prin Artă” și-a modificat denumirea în I.P. „Oficiul Național de Dezvoltare a Culturii”, în temeiul Hotărârii Guvernului nr.537/2024 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Oficiul Național de Dezvoltare a Culturii.	**Se acceptă.** Pct.1 din proiectul Hotărâii de Guvern a fost modificat prin propunerea intervențiilor la poziția nr. 1 din Anexa nr.10 a Hotărârii Guvernului nr. 351/2005. Odată cu actualizarea denumirii entității care gestionează clădirea din mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 153 s-a

			considerat oportun indicarea expresă a numărului cadastral al construcției. Potrivit informațiilor din portalul informațional e-Cadastru, clădirea din mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 153 are numărul cadastral 0100520229.01 și suprafața de 278,6 m^2.
Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (nr. 36/01-06/1169 din 11.08.2026)	**4.**	Comunică lipsa de obiecții, recomandări și propuneri	**Se acceptă.**
NOTIFICARE			
Ministerul Finanțelor (nr. 07/1-03/110/1374 din 25.08.2026)	**5.**	Comunică susținerea proiectului întrucât obiecțiile expuse prin demersul nr.07/1-03/106/1319 din 17 august 2026 au fost luate în considerare	**Se acceptă.**
EXPERTIZARE			
Ministerul Justiției (04/1-10021 din 03.09.2026)	**6.1.**	La pct. 1, având în vedere că partea introductivă nu cuprinde sintagma „se modifică după cum urmează”, textul „Anexa nr. 10 din” urmează a fi substituit cu textul „În anexa nr. 10 la”, pentru o redactare corectă și clară a intervenției propuse.	**Se acceptă.**
	6.2.	La pct. 2, poziția 8929, coloana a doua, se propune completarea sintagmei „Teren destinat ocrotirii naturii și al bunurilor de patrimoniu cultural” cu textul „ , terenul bunurilor de patrimoniu cultural”, pentru a preciza tipul concret de teren vizat, potrivit art. 57 din Codul funciar nr. 22/2024.	**Se acceptă.**
	6.3.	La pct. 3, din rațiuni de ordin gramatical, este necesară scrierea cu inițială mică a termenului „Hotărâre”.	**Se acceptă.**

Centrul Național Anticorupție (Raport nr. EHG26/11830 din 03 septembrie 2026)	**7.**	În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la înregistrarea Arcului de Triumf în registrul bunurilor imobile, în vederea demarării lucrărilor de restaurare a acestuia.	**Se acceptă.**

Ministru **Dan SURUCEANU**

Ex. Vasile Secrieru, consultant juridic
Tel. 068269785